

Protecția minorilor

Art. 1 (obligația de a respecta drepturile omului) din [Convenția europeană a drepturilor omului](#):

„Înaltele părți contractante recunosc **oricărei persoane aflate sub jurisdicția lor** drepturile și libertățile definite în [...] al prezentei Convenții.”

Pedepse corporale

[Tyrrer împotriva Regatului Unit](#)

25 aprilie 1978

În Insula Man, unui adolescent în vârstă de 15 ani i-a fost aplicată o pedeapsă corporală judiciară pentru că agresase și rănisese un elev mai mare din școala sa. I s-a cerut să își scoată pantalonii și lenjeria intimă și să se aplece peste o masă. A fost apoi ținut de doi ofițeri de poliție, în timp ce un al treilea ofițer de poliție l-a lovit de trei ori cu o nuia.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a considerat că o astfel de pedeapsă constituie „violență instituționalizată”, cu **încălcarea art. 3** (interzicerea tratamentelor sau pedepselor inumane ori degradante) din Convenția europeană a drepturilor omului.

[A. împotriva Regatului Unit \(cererea nr. 25599/94\)](#)

23 septembrie 1998

Un copil de nouă ani, presupus „dificil”, a fost lovit cu un baston, de mai multe ori și cu o forță considerabilă, de către tatăl său vitreg, cauzându-i contuzii și durere. Tatăl lui vitreg a fost judecat pentru agresiune cauzatoare de vătămare corporală, dar a fost achitat, întrucât legislația engleză în vigoare la vremea respectivă permitea apărarea bazată pe „caracterul rezonabil al unei corecții”.

Curtea a considerat că minorii și alte categorii de persoane vulnerabile, în special, au dreptul la protecție, sub forma unei descurajări efective, față de astfel de forme de rele tratamente. A constatat o **încălcare a art. 3** (interzicerea tratamentelor sau pedepselor inumane ori degradante) din Convenție, întrucât dreptul englez nu a protejat băiatul în mod adecvat.

[Tlapak și alții împotriva Germaniei \(nr. 11308/16 și 11344/16\) și \[Wetien și alții împotriva Germaniei \\(nr. 68125/14 și 72204/14\\)\]\(#\)](#)

22 martie 2018

Aceste cauze priveau retragerea parțială a autorității părintești și luarea în îngrijire a copiilor care aparțineau mișcării religioase Cele douăsprezece triburi (*Zwölf Stämme*), care locuiau în două comunități din Bavaria. În 2012 presa relata faptul că unii membri ai mișcării religioase își pedepseau copiii aplicându-le pedepse corporale. Relatările au fost ulterior coroborate cu filmări ale bătailor realizate cu o cameră ascunsă într-una dintre comunități. Pe baza acestor relatări din presă, precum și a unor declarații date de foști membri ai mișcării religioase, copiii care trăiau în acele comunități au fost luați în îngrijire în septembrie 2013 prin ordinul unei instanțe. Procedurile în fața Curții au fost inițiate de patru familii care sunt membre ale mișcării religioase Cele douăsprezece triburi. Aceștia s-au plâns de retragerea parțială a autorității lor părintești de către instanțele germane și de separarea familiilor lor.

Curtea a hotărât că **nu a fost încălcat art. 8** (dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenție, constatând că instanțele germane, în cadrul unor proceduri echitabile

și rezonabile în care cazul fiecărui copil a fost analizat individual, au păstrat un just echilibru între interesele părinților și interesul superior al copiilor. În special, Curtea a admis concluzia instanțelor germane potrivit căreia riscul bătailor sistematice și regulate la care erau supuși copiii justifica retragerea parțială a autorității părinților și luarea copiilor în îngrijire. Deciziile instanțelor fuseseră întemeiate pe riscul unor tratamente inumane ori degradante, interzise în termeni absoluți în temeiul Convenției. În plus, Curtea a indicat că instanțele germane au motivat în detaliu de ce nu au avut nicio altă opțiune disponibilă pentru a proteja copiii. În special, părinții au rămas convinși în timpul procedurilor că pedeapsa corporală e acceptabilă și, chiar dacă ar fi fost de acord să nu îi mai bată pe copii, nu exista nicio modalitate să se asigure că pedepsele nu ar fi fost aplicate de alți membri ai comunității.

Filmare pe ascuns a minorilor

Söderman împotriva Suediei

12 noiembrie 2013 (Marea Cameră)

Cauza privea încercarea de filmare pe ascuns a unei fete de 14 ani de către tatăl ei vitreg, în timp ce era dezbrăcată, și plângerea acesteia potrivit căreia sistemul legal suedez, care la vremea respectivă nu interzicea filmarea unei persoane fără consimțământul acesteia, nu a protejat-o împotriva încălcării integrității sale personale.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 8** (dreptul la respectarea vieții private) din Convenție. A constatat în special că legislația suedeză în vigoare la momentul faptelor nu-i asigurase reclamantei protejarea dreptului la respectarea vieții private – asigurând o cale de atac penală sau civilă – într-un mod care să respecte Convenția. Fapta comisă de tatăl ei vitreg i-a încălcat integritatea și a fost agravat de faptul că era minoră, că incidentul s-a produs la ea acasă, și că făptuitorul era o persoană în care era de așteptat să aibă încredere și era îndreptățită să aibă încredere.

Violență/Abuz în familie

Z. și alții împotriva Regatului Unit (nr. 29392/95)

10 mai 2001 (Marea Cameră)

Patru copii de vârstă foarte mică/nou-născuți nu au fost luați în îngrijire decât la 4 ani și jumătate după ce temeri legate de familia lor au fost raportate serviciilor sociale. Copiii au fost supuși unor neglijențe și abuzuri emoționale revoltătoare pe termen lung de către părinții lor în perioada respectivă și au suferit traume fizice și psihologice. Aceștia au fost găsiți, de exemplu, încuiați în camerele lor, mânjind pereții cu excremente, sau luând mâncare din coșurile de gunoi.

Curtea a constatat că sistemul existent nu îi protejase pe copii și că nu le fusese pus la dispoziție niciun recurs efectiv, **cu încălcarea art. 3** (interzicerea tratamentelor inumane ori degradante) **și art. 13** (dreptul la un recurs efectiv) din Convenție.

E. și alții împotriva Regatului Unit (nr. 33218/96)

26 noiembrie 2002

Trei surori și fratele lor au fost abuzați timp de mai mulți ani fizic (toți cei patru copii) și sexual (fetele) de către prietenul mamei lor, inclusiv după condamnarea acestuia pentru agresiune asupra a două dintre fete, când acesta s-a întors să locuiască cu familia, încălcând condițiile de probațiune. Bărbatul i-a forțat pe copii, între altele, să se lovească unii pe alții cu lanțul și cu biciul în fața lui și uneori împreună cu el. Toate fetele au suferit tulburări de stres posttraumatic, iar băiatul a avut probleme de personalitate din această cauză.

Curtea a constatat că serviciile sociale nu i-au protejat pe copii, **cu încălcarea art. 3** (interzicerea tratamentelor inumane ori degradante) din Convenție și că nu au dispus de un recurs efectiv, **cu încălcarea art. 13** (dreptul la un recurs efectiv) din Convenție.

Kontrovă împotriva Slovaciei

31 mai 2007

La 2 noiembrie 2002, reclamanta a depus o plângere penală împotriva soțului ei, acuzându-l că a agresat-o și că a bătut-o cu un cablu electric. Aceasta s-a întors ulterior la secția de poliție împreună cu soțul ei ca să retragă plângerea, iar poliția a cooperat. În data de 31 decembrie 2002, soțul i-a ucis pe fiica și pe fiul lor, născuți în 1997, respectiv în 2001.

Curtea a constatat **o încălcare a art. 2** (dreptul la viață) din Convenție, întrucât autoritățile nu au protejat viețile copiilor, și **o încălcare a art. 13** (dreptul la un recurs efectiv) din Convenție, întrucât mamei nu i s-a oferit posibilitatea de a obține despăgubiri.

Juppala împotriva Finlandei

2 decembrie 2008

Această cauză privea condamnarea unei bunici pentru calomnie împotriva ginerelui ei după ce aceasta își dusese nepotul în vârstă de trei ani la un medic și își exprimase suspiciunea că acesta s-ar putea să fi fost lovit de tatăl său.

Curtea a constatat că **a fost încălcat art. 10** (libertatea de exprimare) din Convenție. În opinia acesteia, oamenii ar trebui să fie liberi să își exprime o suspiciune de abuz asupra unui copil, formulată cu bună-credință, în contextul unei proceduri de raportare corespunzătoare, fără teama de o condamnare penală sau de o obligație de a plăti despăgubiri pentru prejudiciul suferit sau pentru cheltuielile pretinse. Nu exista nicio sugestie că reclamanta acționase iresponsabil: dimpotrivă, chiar și un cadru medico-sanitar decisese că acest caz trebuie raportat autorităților responsabile cu protecția copilului. În concluzie, restricția dreptului la libertatea de exprimare în acest domeniu putea fi acceptată doar în cazuri excepționale ca necesară într-o societate democratică. În cazul reclamantei, nu fuseseră furnizate motive suficiente pentru ingerința în dreptul ei la libertatea de exprimare și, prin urmare, ingerința nu răspundea niciunei „nevoi sociale imperioase”.

E.S. și alții împotriva Slovaciei (nr. 8227/04)

15 septembrie 2009

În 2001, reclamanta și-a părăsit soțul și a depus o plângere penală împotriva lui pentru rele tratamente aplicate ei și copiilor ei (născuți în 1986, 1988 și 1989) și pentru abuzarea sexuală a uneia dintre fiicele lor. Doi ani mai târziu, acesta a fost condamnat pentru violențe și abuz sexual. Cererea reclamantei ca soțul său să fie obligat să părăsească domiciliul lor a fost totuși respinsă, întrucât instanța a considerat că nu avea competența necesară să restricționeze accesul soțului reclamantei la proprietate (soția putea să rezilieze contractul de închiriere numai după divorț). Prin urmare, reclamanta și copiii ei au fost obligați să se mute departe de prieteni și de familie, iar doi dintre copii au fost nevoiți să își schimbe școala.

Curtea a constatat că Slovacia nu le-a oferit reclamantei și copiilor săi protecția imediată necesară împotriva violențelor soțului ei, cu **încălcarea art. 3** (interzicerea tratamentelor inumane ori degradante) și **a art. 8** (dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenție.

M. și M. împotriva Croatiei (nr. 10161/13)

3 septembrie 2015

Această cauză privea un litigiu privind custodia, inclusiv acuzații de abuz asupra copilului din partea tatălui. Reclamantele, fiica și mama ei, se plâneau în special că autoritățile croate nu au luat copilul din îngrijirea tatălui, prevenind astfel alte violențe în familie.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 3** (interzicerea tratamentelor inumane și degradante) din Convenție în ceea ce privește lipsa anchetării prompte de către stat a acuzațiilor de rele tratamente aduse de mamă și de copil, și că **nu a fost încălcat art. 3** în ceea ce privește copilul și datoria statului de a-l proteja de alte rele tratamente. În plus, a constatat că **nu a fost încălcat art. 8** (dreptul la viața privată și de familie) din Convenție în ceea ce o privește pe mamă și datoria statului de a o proteja pe fiica acesteia de alte rele tratamente, și că au existat **două încălcări ale art. 8** din cauza

duratei excesive a procedurilor de custodie în ceea ce o privește atât pe mamă, cât și pe fiică, și din cauza neimplicării fiicei în procesul decizional al custodiei. Curtea a observat în special întârzieri substanțiale atât în procedura penală împotriva tatălui, cât și în procedura privind custodia, ambele fiind încă pendinte după mai mult de patru ani, fără să fi fost intervievat vreodată copilul în vreuna dintre proceduri. Curtea a fost în special surprinsă de faptul că fata, în prezent în vârstă de 13 ani și jumătate, încă nu a fost audiată în procedura de custodie și astfel nu i s-a dat ocazia să spună în fața instanțelor cu care dintre părinți vrea să locuiască. Caracterul prelungit al acestor proceduri a exacerbât situația unui copil traumatizat care, chiar și numai datorită relației conflictuale dintre părinții ei, a suferit o mare angoasă, culminând cu un comportament de autorănire.

Talpis împotriva Italiei

2 martie 2017

Această cauză privea violențele conjugale la care fusese supusă reclamanta, care au avut drept rezultat uciderea propriului ei fiu și tentativa de omor asupra acesteia.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 2** (dreptul la viață) din Convenție ca urmare a uciderii fiului reclamantei și a tentativei de omor asupra sa. A constatat în special că omițând să ia măsuri prompte cu privire la plângerea formulată de reclamantă, autoritățile italiene au făcut ca plângerea să fie lipsită de orice efect, creând o situație de impunitate care a favorizat reparația actelor de violență care au condus ulterior la tentativa de omor asupra reclamantei și la decesul fiului acesteia. Prin urmare, autoritățile nu își îndeplineseră obligația de a proteja viața persoanelor în cauză. Curtea a hotărât, de asemenea, că **a fost încălcat art. 3** (interzicerea tratamentelor inumane ori degradante) din Convenție, având în vedere că autoritățile nu și-au îndeplinit obligația de a o proteja pe reclamantă împotriva actelor de violență în familie. În această privință, a observat în special că reclamanta locuise împreună cu copiii săi într-un climat de violență, suficient de grav pentru a fi calificat drept rele tratamente, și că modul în care autoritățile au desfășurat procedurile penale indica pasivitate judiciară, care era incompatibilă cu art. 3. În sfârșit, Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 14** (interzicerea discriminării) din Convenție **coroborat cu art. 2 și art. 3**, constatând că reclamanta fusese victima unei discriminări, ca femeie, având în vedere lipsa de acțiune a autorităților, care au subestimat violențele în cauză și astfel, în esență, le-au cauționat.

D.M.D. împotriva României (nr. 23022/13)

3 octombrie 2017

Această cauză privea acțiunea introdusă de reclamant împotriva tatălui său pentru violență în familie. Procedurile în cauză au durat peste 8 ani și s-au încheiat prin condamnarea tatălui pentru acte de violență fizică și psihică asupra copilului. Reclamantul s-a plâns că procedurile respective au fost ineficiente și că nu îi fuseseră acordate despăgubiri. În special, instanțele interne constataseră, la nivelul instanței de ultim grad, că nu era necesară examinarea problemei acordării de despăgubiri, întrucât nici reclamantul, nici procurorul nu formulară o astfel de cerere în fața instanțelor de grad inferior.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 3** (interzicerea tratamentelor inumane ori degradante) din Convenție, întrucât anchetarea acuzațiilor de acte de violență durase prea mult timp și fusese marcată de alte deficiențe grave. În această privință, a amintit în special că statele contractante trebuie să depună eforturi pentru a proteja demnitatea copiilor și că, în practică, acest lucru impunea existența unui cadru juridic adecvat pentru a proteja copiii împotriva violenței în familie. În această hotărâre, Curtea a hotărât, de asemenea, că **a fost încălcat art. 6 § 1** (dreptul la un proces echitabil) din Convenție, întrucât instanțele interne nu examinaseră pe fond plângerea reclamantului privind neacordarea de despăgubiri, în pofida faptului că dreptul intern prevedea în mod clar că acestea aveau obligația să se pronunțe asupra despăgubirilor într-o cauză privind un minor, chiar și în lipsa unei cereri oficiale din partea victimei.

Association Innocence en Danger împotriva Franței și Association Enfance et

Partage împotriva Franței

4 iunie 2020¹

Această cauză privea decesul în 2009 al unei fete de opt ani în urma abuzurilor la care au supus-o părinții ei. Cererile au fost depuse de două asociații franceze pentru protecția copiilor. Ambele asociații se plâneau în special că autoritățile franceze nu au protejat copilul împotriva abuzurilor părinților. Prima reclamantă s-a plâns, de asemenea, de nevoia de a stabili existența neglijenței în serviciu în formă agravată pentru a angaja răspunderea statului pentru funcționarea defectuoasă a sistemului de justiție.

Curtea a decis să examineze prima plângere în temeiul art. 3 (interzicerea torturii și a tratamentelor inumane ori degradante) din Convenție, constatând că disputa privea problema dacă autoritățile interne ar fi trebuit să detecteze relele tratamente și să protejeze copilul de acele acte care au condus în cele din urmă la deces. În prezenta cauză, a hotărât că **a fost încălcat art. 3**, constatând că sistemul existent nu protejase copilul împotriva abuzurilor grave din partea părinților, ceea ce a condus la moartea acesteia. Curtea a observat în special că „raportul privind suspiciunea de rele tratamente” trimis de un director de școală în 2008 antrena obligația statului de a efectua anchete. A concluzionat că măsurile adoptate de autorități în timpul scurs de la acel raport până la decesul copilului nu au fost suficiente pentru a proteja copilul împotriva abuzurilor grave din partea părinților. În plus, Curtea a hotărât că **nu a fost încălcat art. 13** (dreptul la un recurs efectiv) din Convenție. În ceea ce privește acțiunea în răspundere civilă împotriva statului pentru funcționarea defectuoasă a sistemului de justiție, faptul că asociația reclamantă *Innocence en Danger* nu îndeplinise condițiile legale nu era suficient pentru a se constata că, în întregime, recursul nu a fost „efectiv”.

Cereri pendinte

Kurt împotriva Austriei (nr. 62903/15)

4 iulie 2019 – cauză retrimisă Marii Camere în noiembrie 2019

Această cauză privește uciderea unui băiat de opt ani de către tatăl lui, după ce mama îl acuzase anterior pe acesta de violență în familie. Mama copilului se plânde că autoritățile austriece nu au protejat-o pe ea și pe copiii ei de soțul violent.

În hotărârea Camerei din 4 iulie 2019, Curtea a examinat cauza în temeiul aspectului material al art. 2 (dreptul la viață) din Convenție. Camera a hotărât, în unanimitate, că **nu a fost încălcat art. 2** din Convenție, constatând în special că autoritățile interne fuseseră îndreptățite să concluzioneze că o altă măsură decât ordinul de interdicție emis împotriva tatălui, ca de exemplu arestarea preventivă, nu era justificată în condițiile cunoscute de acestea. Prin urmare, acestea nu și-au încălcat obligația în temeiul art. 2 de a-l proteja pe fiul reclamantei de tatăl violent.

La 4 noiembrie 2019 Colegiul Marii Camere a admis cererea reclamantei ca această cauză să fie retrimisă Marii Camere.

Penati împotriva Italiei (nr. 44166/15)

Cerere comunicată guvernului italian la 9 noiembrie 2017

Această cauză privește uciderea fiului de opt ani al reclamantei de către tatăl lui în timpul unei întâlniri „protejate” în sediul serviciului de protecție socială.

Curtea a comunicat cererea guvernului italian și a adresat întrebări părților, în temeiul art. 2 (dreptul la viață) din Convenție.

Excluderea dintr-un program oficial de protecție a martorilor

R.R. și alții împotriva Ungariei (nr. 19400/11)

4 decembrie 2012

Această cauză privea excluderea unei familii (un resortisant sârb domiciliat în Ungaria, partenera sa în uniune consensuală, resortisantă maghiară, și cei trei copii minori

¹ . Hotărârea va rămâne definitivă în condițiile prevăzute la art. 44 § 2 (hotărâri definitive) din Convenția europeană a drepturilor omului

ai acestora) dintr-un program oficial de protecție a martorilor pe motiv că tatăl, în detenție, rămăsese în legătură cu grupuri infracționale. Familia susținea în special că excluderea lor din programul de protecție a martorilor le-a pus viața în pericol din cauza represaliilor mafiei.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 2** (dreptul la viață) din Convenție în ceea ce îi privește pe copii și pe mamă. A constatat că reclamantii fuseseră excluși din programul în care fuseseră incluși inițial fără ca guvernul ungar să demonstreze că riscurile au încetat să existe și fără să fi luat măsurile necesare pentru a le proteja viețile. Curtea a concluzionat că autoritățile ungare îi expuseseră pe copii și pe mama acestora la potențiale răzbunări din partea cercurilor infracționale, care să le pună viața în pericol. În plus, a hotărât, **în temeiul art. 46** (forța obligatorie și executarea hotărârilor), că trebuiau luate măsuri adecvate pentru protecția familiei, inclusiv acoperirea identității în mod corespunzător, dacă era necesar.

Expunerea unui minor la arestarea violentă a părintelui

A împotriva Rusiei (nr. 37735/09)

12 noiembrie 2019

Această cauză privește alegația reclamantei potrivit căreia a fost traumatizată de faptul că a fost de față la arestarea violentă a tatălui ei de către poliție, atunci când avea vârsta de nouă ani. Reclamanta susținea în special că arestarea a avut loc în apropierea școlii ei și, prin urmare, autoritățile ar fi trebuit să anticipeze posibilitatea ca ea să fie prezentă. Pretindea, de asemenea, că ancheta preliminară asupra incidentului fusese superficială și neadecvată.

Curtea a constatat că afirmațiile reclamantei erau credibile. În plus, a menționat că agenții responsabili cu aplicarea legii, care ar fi trebuit să știe că reclamanta era sau că va fi prezentă la locul operațiunii, nu au ținut seama de interesele sale în plănuirea și efectuarea operațiunii împotriva tatălui acesteia, expunând-o astfel unor scene de violență. Acest fapt a afectat-o în mod sever pe reclamantă, în măsura în care a suferit în special o tulburare neurologică și o tulburare de stres posttraumatic timp de mai mulți ani după incident. În opinia Curții, faptul că reclamanta a fost martoră la un incident atât de violent a echivalat cu rele tratamente, pe care autoritățile nu le-au prevenit, **cu încălcarea obligațiilor care le reveneau în temeiul art. 3** (interzicerea tratamentelor inumane ori degradante). De asemenea, Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 3** din Convenție sub aspect **procedural**, având în vedere lipsa unei anchete efective asupra incidentului. În această privință, aceasta a constatat că doar efectuarea unei anchete preliminare, care nu a fost urmată de o cercetare preliminară, a fost insuficientă pentru ca autoritățile să se conformeze cerințelor unei anchete efective asupra unor alegații credibile de rele tratamente din partea poliției, în temeiul art. 3 din Convenție.

Minori aflați în plasament

Scozzari și Giunta împotriva Italiei

13 iulie 2000 (Marea Cameră)

În septembrie 1997, cei doi fii/nepoți ai reclamantilor, născuți în 1987 și 1994, au fost plasați prin hotărâre judecătorească în centrul de plasament „Il Forteto”, unde – după cum se cunoștea de către instanța națională – doi dintre principalii lideri și cofondatori fuseseră condamnați pentru abuzarea sexuală a trei persoane cu handicap aflate în îngrijirea lor. Înainte de plasarea în centru, băiatul cel mai mare fusese abuzat sexual de către un asistent social pedofil.

Curtea a hotărât, în special, că **a fost încălcat art. 8** (dreptul la respectarea vieții de familie) din Convenție, în ceea ce privește plasamentul neîntrerupt al băieților în „Il Forteto”. A observat în special că absența oricărui termen în ceea ce privește ordinul de instituire a plasamentului, influența negativă a persoanelor responsabile de copii la „Il Forteto”, coroborate cu atitudinea și comportamentul serviciilor sociale, îi conduceau pe copiii primei reclamante către o separare ireversibilă de mama lor și o integrare pe

termen lung în „Il Forteto”.

Nencheva si altii împotriva Bulgariei

18 iunie 2013

Cincisprezece copii și tineri au murit în perioada decembrie 1996 – martie 1997 într-un centru pentru tineri cu handicap fizic și mintal, în localitatea Dzhurkovo, din cauza frigului și a lipsei hranei, a medicamentelor și a altor lucruri de strictă necesitate. Directorul centrului, observând problemele, a încercat în repetate rânduri, dar fără succes, să alerteze toate instituțiile publice care erau direct responsabile cu finanțarea centrului și de la care era de așteptat să ia măsuri.

Curtea a constatat că **a fost încălcat art. 2** (dreptul la viață) din Convenție, întrucât autoritățile nu și-au îndeplinit datoria de a proteja viața copiilor vulnerabili, plasați în grija lor, de o amenințare gravă și imediată. De asemenea, autoritățile nu au efectuat o anchetă oficială efectivă cu privire la decese, care au avut loc în circumstanțe cu totul excepționale.

Rele tratamente din partea cadrelor didactice

V.K. împotriva Rusiei (nr. 68059/13)

7 martie 2017

Această cauză privea rele tratamente aplicate unui băiat de patru ani de către cadre didactice de la grădinița lui publică, care au dus la dezvoltarea unei tulburări neurologice. Reclamantul susținea în special că educatorii lui: i-au pus cu forța picături de ochi cu antibiotic fără o rețetă medicală sau aprobarea părinților lui; l-au încuiat pe întuneric la toaletă și i-au spus că îl vor mânca șobolanii; l-au forțat să stea în picioare în holul grădiniței, în lenjeria intimă, cu mâinile sus pentru perioade lungi de timp; și, o dată, i-au lipit gura cu bandă adezivă. Acesta pretindea, de asemenea, că ancheta care a urmat cu privire la alegațiile lui fusese ineficientă.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 3** (interzicerea tratamentelor inumane ori degradante) din Convenție în ceea ce privește atât relele tratamente aplicate copilului de către educatori, cât și lipsa unei anchete efective din partea autorităților cu privire la alegațiile lui. Aceasta a observat, în special, că relatarea reclamantului despre abuzuri fusese detaliată, consecventă și coroborată de un educator asistent, unii părinți ai altor elevi din școală și un raport al unui grup de experți. În plus, a constatat că abuzurile fuseseră suficient de grave pentru a fi considerate inumane și degradante. Curtea a ținut seama de vârsta extrem de mică a reclamantului la momentul faptelor, de tipul pedepselor care îi fuseseră aplicate de-a lungul unei perioade de cel puțin câteva săptămâni, de faptul că acele pedepse, aplicate de educatori, care erau într-o poziție de autoritate și control asupra lui, fuseseră aplicate cu scopul de a-l educa prin umilire și înjosire, și de consecințele de lungă durată pe care le-a suportat, adică o tulburare neurologică posttraumatică. În continuare, Curtea a observat că relele tratamente au avut loc în timp ce reclamantul se afla în grija exclusivă a unei grădinițe publice care, sub reglementarea și supravegherea statului, îndeplinea serviciul public de interes general de a îngriji și educa copii de vârstă mică. În consecință, statul era direct responsabil de abuzurile educatorilor asupra reclamantului. În cele din urmă, o întârziere de trei ani în deschiderea unei anchete penale în legătură cu acuzațiile reclamantului privind relele tratamente a avut un impact negativ semnificativ asupra eficienței anchetei, cea mai gravă consecință fiind faptul că urmărirea penală a cadrelor didactice s-a prescris.

Protecție împotriva identificării de către pedofili prin intermediul internetului

K.U. împotriva Finlandei (nr. 2872/02)

2 decembrie 2008

În martie 1999, a fost postat un anunț pe un site de internet pentru întâlniri, pe numele unui băiat de 12 ani, cu un link către pagina web a băiatului, în care se spunea că acesta

căuta o relație intimă cu un băiat de vârsta lui sau mai mare „care să îl îndrume”. Băiatul a aflat de anunț când a primit un e-mail de la un bărbat interesat. Furnizorul serviciului a refuzat să identifice persoana responsabilă, susținând că ar constitui o încălcare a confidențialității. Instanțele finlandeze au hotărât că furnizorul de servicii nu putea fi obligat legal să dezvăluie informația în cauză.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 8** (dreptul la respectarea vieții private) din Convenție. A considerat că postarea anunțului a constituit o faptă penală, care făcea ca un minor să fie țintă pentru pedofili. Legiuitorul ar fi trebuit să asigure un cadru în care să se reconcilieze confidențialitatea serviciilor de internet cu apărarea ordinii și protejarea drepturilor și libertăților altora, în special ale copiilor și ale altor persoane vulnerabile.

Trabajo Rueda împotriva Spaniei

30 mai 2017

Această cauză privea ridicarea calculatorului reclamantului pe motiv că acesta conținea materiale pornografice cu minori. Reclamantul se plânga de faptul că ridicarea și analiza de către poliție a calculatorului său a constituit o ingerință în dreptul său la respectarea vieții private și a corespondenței.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 8** (dreptul la respectarea vieții private) din Convenție. În primul rând, Curtea a menționat că accesarea de către poliție a fișierelor din calculatorul personal al reclamantului și condamnarea acestuia au constituit o ingerință în dreptul său la respectarea vieții private. Această ingerință era prevăzută de legislația națională. De asemenea, măsura a urmărit scopul legitim al „prevenirii infracțiunilor” și „protecției drepturilor altora”. În această privință, Curtea a subliniat în special că „abuzul sexual este, fără îndoială, un tip odios de delict, cu efecte devastatoare asupra victimelor” și că „copiii și alte persoane vulnerabile au dreptul la protecție din partea statului, sub forma descurajării efective, față de aceste tipuri grave de ingerință în aspecte esențiale ale vieții lor private”. Cu toate acestea, Curtea a considerat că ridicarea de către poliție a calculatorului și analiza fișierelor din acesta fără autorizare judecătorească prealabilă nu fuseseră proporționale cu scopurile legitime urmărite și nu fuseseră măsuri „necesare într-o societate democratică”. A constatat că este greu de evaluat urgența situației care a determinat poliția să ridice fișierele din calculatorul personal al reclamantului și să acceseze conținutul acestora, ocolind cerința obișnuită a autorizării judecătorești prealabile, când de fapt calculatorul în discuție era deja în posesia poliției, iar autorizarea prealabilă ar fi putut fi obținută destul de repede, fără a împiedica cercetările poliției.

Reglementări privind căsătoria

Z. H. și R. H. împotriva Elveției (nr. 60119/12)

8 decembrie 2015

Reclamanții, care se căsătoriseră religios în Iran la vârsta de 14, respectiv 18 ani, se plâneau de refuzul autorităților elvețiene de a le recunoaște căsătoria ca fiind validă și de a o lua în considerare pentru cererea lor de azil.

Curtea a hotărât că **nu a fost încălcat art. 8** (dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenție, constatând în special că Convenția nu poate fi interpretată ca cerând unui stat să recunoască căsătoria unui copil de 14 ani.

Asevire și muncă forțată sau obligatorie²

Siliadin împotriva Franței

26 iulie 2005

Reclamanta, resortisantă din Togo care a ajuns în Franța în 1994 cu intenția de a studia, a fost, în schimb, pusă să muncească ca lucrător casnic într-o reședință privată din Paris. Având pașaportul confiscat, aceasta a lucrat fără plată, 15 ore pe zi, fără să aibă o zi

² A se vedea, de asemenea, fișa tematică „Sclavie, asevire și muncă forțată”.

liberă, timp de mai mulți ani. Reclamanta se plângea că a fost sclavă folosită pentru activități casnice.

Curtea a constatat că reclamanta nu fusese într-o situație de sclavie pentru că angajatorii ei, deși exercitaseră control asupra ei, nu avuseseră „un drept veritabil de proprietate legală asupra ei, reducând-o la statutul unui « obiect »”. A hotărât, totuși, că legislația penală în vigoare la acea dată nu o protejase suficient și că deși legislația se schimbase ulterior, nu fusese aplicabilă în situația ei. Curtea a concluzionat că reclamanta fusese ținută în aservire, **cu încălcarea art. 4** (interzicerea sclaviei, aservirii și a muncii forțate sau obligatorii) din Convenție.

C.N. și V. împotriva Franței (cererea nr. 67724/09)

11 octombrie 2012

Cauza privea acuzații de aservire sau muncă forțată ori obligatorie (munci casnice neremunerate în casa mătușii și a unchiului lor) formulate de două surori orfane din Burundi în vârstă de 16 și 10 ani.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 4** (interzicerea sclaviei și a muncii forțate) din Convenție sub aspect material, în ceea ce o privește pe prima reclamantă, întrucât statul nu a instituit un cadru legislativ și administrativ care să facă posibilă lupta eficientă împotriva aservirii și muncii forțate. În continuare, a constatat că **nu a fost încălcat art. 4** sub aspect procedural în ceea ce o privește pe prima reclamantă, cu privire la obligația statului de a efectua o anchetă efectivă a cazurilor de aservire și muncă forțată. În cele din urmă, Curtea a constatat că **nu a fost încălcat art. 4** în ceea ce o privește pe cea de-a doua reclamantă.

Curtea a concluzionat, în special, că prima reclamantă a fost supusă la muncă forțată sau obligatorie, întrucât aceasta a trebuit să efectueze, sub amenințarea de a fi trimisă înapoi în Burundi, activități care ar fi fost descrise ca muncă dacă erau efectuate de o persoană profesionistă remunerată – „munca forțată” se distingea de activități referitoare la asistență reciprocă în familie sau coabitare, avându-se în vedere, în special, natura și volumul activității în cauză. Curtea a considerat, de asemenea, că prima reclamantă fusese ținută în aservire, din moment ce aceasta simțea că situația ei era neschimbătoare și că era improbabil ca aceasta să se modifice. În cele din urmă, Curtea a constatat că Franța nu și-a îndeplinit obligațiile, în temeiul articolului 4 din Convenție, de a combate munca forțată.

Abuzuri sexuale

X și Y împotriva Țărilor de Jos (nr. 8978/80)

26 martie 1985

O fată cu handicap mintal (a doua reclamantă) a fost violată în centrul pentru copii cu handicap mintal în care locuia, la o zi după ce a împlinit șaisprezece ani (vârsta consimțământului pentru act sexual în Țările de Jos) de către o rudă a persoanei responsabile. Aceasta a fost traumatizată de experiență, dar a fost considerată inaptă pentru a semna o plângere oficială, având în vedere vârsta mentală mică a acesteia. Tatăl acesteia (primul reclamant) a semnat în locul ei, dar nu a fost inițiată o acțiune împotriva autorului actului, deoarece era necesar ca fata să facă ea însăși plângerea. Instanțele interne au recunoscut că exista o lacună în lege.

Curtea a reamintit că deși obiectul art. 8 (dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenție este, în esență, acela de a proteja persoanele private împotriva ingerințelor arbitrare din partea autorităților publice, acesta nu se limitează la a obliga statul să se abțină de la o astfel de ingerință: pe lângă acest demers în primul rând negativ, ar putea exista obligații pozitive inerente în respectarea efectivă a vieții private sau de familie. În prezenta cauză, Curtea a constatat că protecția acordată de dreptul civil în cazul unei fapte ilegale de tipul celei la care a fost supusă cea de-a doua reclamantă nu era suficientă. În acest caz erau în joc valori fundamentale și aspecte esențiale ale vieții private. Descurajarea eficientă era indispensabilă în acest domeniu și putea fi realizată doar prin dispoziții de drept penal. Observând că în Codul penal olandez nu i se asigurase o protecție practică și eficientă, Curtea a concluzionat, ținând seama de

natura faptei ilegale în cauză, că a doua reclamantă a fost victima unei **încălări a art. 8** din Convenție.

D.P. și J.C. împotriva Regatului Unit (nr. 38719/97)

10 octombrie 2002

O soră și fratele său au fost amândoi abuzați sexual de către tatăl lor vitreg de la vârsta de aproximativ opt, respectiv zece ani. Aceștia susțineau că au informat serviciile sociale ale autorității locale în legătură cu abuzul, dar autoritățile nu i-au protejat. Fata a încercat să se sinucidă după ce a fost violată de tatăl ei vitreg. Aceasta a dezvoltat o tulburare de personalitate, iar băiatul ulterior a suferit de epilepsie. Amândoi au fost afectați pe termen lung de depresie și traumă.

Curtea a constatat în special că nu li s-a asigurat copiilor niciun recurs efectiv sau acces la despăgubiri în ceea ce privește acuzațiile lor, **cu încălcarea art. 13** (dreptul la un recurs efectiv) din Convenție.

E. și alții împotriva Regatului Unit (nr. 33218/96)

26 noiembrie 2002

A se vedea mai sus, la „Violență/Abuz în familie”.

M.C. împotriva Bulgariei (nr. 39272/98)

4 decembrie 2003

Reclamanta, în vârstă de 14 ani (vârsta de consimțământ pentru actul sexual în Bulgaria), a fost violată de doi bărbați; a strigat în timpul și după producerea violului și ulterior a fost dusă de mama sa la spital, unde s-a constatat că himenul îi fusese rupt. Pentru că nu s-a putut stabili că a opus rezistență sau dacă a strigat după ajutor, autorii faptei nu au fost trimiși în judecată.

Curtea a constatat că **a fost încălcat art. 3** (interzicerea tratamentelor degradante) și **art. 8** (dreptul la respectarea vieții private) din Convenție, observând în special tendința generală spre recunoașterea lipsei consimțământului ca fiind elementul esențial în determinarea violului și a abuzului sexual. Victimele abuzului sexual, în special fetele tinere, deseori nu au opus rezistență din motive psihologice (supunându-se pasiv sau disociindu-se de viol) sau din frică de alte agresiuni. Subliniind că statele aveau o obligație de a trimite în judecată orice act sexual neconsimțit, chiar dacă victima nu a opus rezistență fizic, Curtea a constatat că atât ancheta în cauză, cât și dreptul bulgar au fost deficitare.

E.S. și alții împotriva Slovaciei (nr. 8227/04)

15 septembrie 2009

A se vedea mai sus, la „Violență/Abuz în familie”.

P.M. împotriva Bulgariei (nr. 49669/07)

24 ianuarie 2012

Această cauză privea plângerea reclamantei potrivit căreia, după ce a fost violată la vârsta de 13 ani, autorităților bulgare le-a luat mai mult de 15 ani să definitiveze ancheta care a urmat, iar ea nu a dispus de nicio cale de atac împotriva reticenței acestora de a-i trimite în judecată pe agresorii ei.

Curtea, constatând că ancheta referitoare la plângerea reclamantei privind violul fusese ineficientă, deși faptele cauzei și identitatea infractorilor fuseseră stabilite, a hotărât că **a fost încălcat art. 3** (interzicerea tratamentelor inumane și degradante) din Convenție sub aspect procedural.

C.A.S. și C.S. împotriva României (nr. 26692/05)

20 martie 2012

Această cauză privea plângerea unui copil de șapte ani și a tatălui său potrivit căreia a durat cinci ani pentru ca autoritățile să ancheteze violul comis în repetate rânduri asupra primului reclamant de către un bărbat, în cele din urmă achitat, care intrase cu forța în apartamentul familiei când băiatul se întorcea singur de la școală, în perioada ianuarie-aprilie 1998.

Curtea, constatând că autoritățile nu reușiseră să ducă la capăt o anchetă efectivă

cu privire la acuzațiile de abuz sexual comis cu violență ale primului reclamant și să asigure protecția adecvată a vieții lui private și de familie, a hotărât că a fost **încălcăt art. 3** (interzicerea tratamentelor inumane ori degradante) **și art. 8** (dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenție. În această hotărâre, Curtea a recunoscut în mod clar că statele au o obligație în temeiul art. 3 și 8 din Convenție să asigure o anchetă penală efectivă a cazurilor de violență împotriva copiilor. În plus, a făcut referire în mod special la obligațiile internaționale pe care România și le asumase pentru protecția copiilor împotriva oricărei forme de abuz³, inclusiv ajutorul pentru recuperarea și reintegrarea socială a victimelor, și regretă mai ales faptul că primul reclamant nu a primit niciodată consiliere și nu a fost însoțit de un psiholog calificat în timpul procedurilor referitoare la violul său sau ulterior.

R.I.P. si D.L.P. împotriva României (nr. 27782/10)

10 mai 2012

Reclamantii, frate și soră, se plâneau de lipsa unei anchete efective cu privire la acuzația de viol formulată de mama lor împotriva bunicului lor patern în 2004, când fata avea șapte ani și fratele ei trei ani și, în special, de durata lungă a anchetei, care era încă pendinte în 2011, în ciuda probelor care confirmau acuzația de agresiune sexuală.

Curtea a hotărât că **au fost încălcate** obligațiile pozitive ale statului pârât în temeiul **art. 3** (interzicerea tratamentelor inumane și degradante) din Convenție, sub aspect procedural.

I.G. împotriva Republicii Moldova (nr. 53519/07)

15 mai 2012

Reclamanta susținea că, la vârsta de 14 ani, a fost violată de un cunoscut (un bărbat în vârstă de 23 de ani care locuia în cartierul buncii reclamantei, pe care aceasta o vizita frecvent). Se plâneau în special că autoritățile nu au anchetat în mod efectiv acuzațiile sale.

Curtea a hotărât că ancheta în cauza reclamantei nu îndeplinise cerințele inerente obligațiilor pozitive ale statului de a ancheta efectiv și de a pedepsi toate formele de viol și abuz sexual, **cu încălcarea art. 3** (interzicerea tratamentelor inumane și degradante) din Convenție.

P. si S. împotriva Poloniei (nr. 57375/08)

30 octombrie 2012

Reclamantele erau o fiică și mama acesteia. În 2008, la vârsta de 14 ani, prima reclamantă a rămas însărcinată după ce a fost violată. Reclamantele se plâneau în special de lipsa unui cadru legal cuprinzător care să garanteze primei reclamante accesul la timp și neobstrucționat la avort în condițiile stabilite de legile aplicabile, și de faptul că s-au făcut publice informații cu privire la cauză. De asemenea, se plâneau că îndepărtarea primei reclamante din custodia mamei ei și plasarea acesteia într-un adăpost pentru tineri și ulterior într-un spital au fost ilegale, și au susținut că circumstanțele cauzei au constituit tratamente inumane ori degradante.

Curtea a hotărât că **a fost încălcăt art. 8** (dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenție, în ceea ce privește determinarea accesului la avort legal, în ceea ce le privește pe ambele reclamante și în ceea ce privește divulgarea datelor cu caracter personal ale reclamantelor. În plus, a hotărât că **a fost încălcăt art. 5 § 1** (dreptul la libertate și securitate) din Convenție, constatând, în special, că scopul esențial al plasamentului primei reclamante în centrul de primire pentru tineri a fost acela de a o separa de părinții ei și a preveni avortul. În cele din urmă, prima reclamantă a fost tratată de autorități într-o manieră deplorabilă și suferința ei a atins pragul minim de severitate în temeiul **art. 3** (interzicerea tratamentelor inumane) din Convenție, **cu încălcarea** acestei dispoziții.

³ În 1990 România a ratificat [Convenția Organizației Națiunilor Unite cu privire la drepturile copilului](#) și în 2001 [Convenția Consiliului Europei pentru protecția copiilor împotriva exploatarei sexuale și a abuzurilor sexuale](#).

O’Keeffe împotriva Irlandei

28 ianuarie 2014 (Marea Cameră)

Această cauză privea problema responsabilității statului pentru abuzul sexual asupra unei eleve în vârstă de nouă ani, de către un profesor laic într-o Școală Națională Irlandeză, în anul 1973. Reclamanta se plângea în special că statul irlandez nu a reușit să structureze sistemul de învățământ primar în așa fel încât să o protejeze de abuz, și nici să ancheteze sau să furnizeze un răspuns judiciar adecvat pentru relele tratamente la care a fost supusă. A susținut, de asemenea, că nu a putut să obțină recunoașterea și compensarea faptului că statul nu a protejat-o.

Curtea a hotărât că **au fost încălcate art. 3** (interzicerea tratamentelor inumane și degradante) și **art. 13** (dreptul la un recurs efectiv) din Convenție în ceea ce privește faptul că statul irlandez nu a protejat-o pe reclamantă de abuzul sexual și că aceasta nu a putut obține recunoașterea la nivel național a acestei lipse de protecție. În plus, a hotărât că **nu a fost încălcat art. 3** din Convenție în ceea ce privește ancheta plângerii cu privire la abuzul sexual de la școala reclamantei.

Curtea a constatat în special că era o obligație inerentă a unui guvern să protejeze copiii de rele tratamente, mai ales în contextul învățământului primar. Acea obligație nu a fost îndeplinită atunci când statul irlandez, care trebuia să fi avut cunoștință de abuzurile sexuale comise de adulți asupra copiilor înainte de anii '70 prin, între altele, rata semnificativă a urmării penale a acestor infracțiuni, cu toate acestea a continuat să încredințeze administrarea învățământului primar a vastei majorități a copiilor mici irlandezi din școlile naționale, fără a stabili vreun mecanism de control efectiv al statului împotriva riscului de astfel de abuzuri. Dimpotrivă, potențiale plângeri au fost redirecționate de la autoritățile statului către administratorii (în general, preotul local) școlilor naționale. Într-adevăr, orice sistem de detectare și raportare a abuzurilor care a permis să se întâmple peste 400 de incidente de abuz în școala reclamantei de-a lungul unei perioade atât de îndelungate trebuie considerat inefficient.

Manuello și Nevi împotriva Italiei

20 ianuarie 2015

În iunie 2002 a fost instituită procedura penală împotriva fiului reclamantilor, după ce directoarea școlii unde învăța fiica lui de aproape cinci ani îl raportase la poliție pe motivul suspiciunii de molestare sexuală a fetei. La 1 august 2002, mama copilului a solicitat unei instanțe pentru cauze cu minori să îi retragă soțului ei autoritatea părintească. Reclamantii nu și-au mai văzut nepoata de la acea dată. Aceștia se plângeau în special de durata excesivă a procedurilor de autorizare pentru a se întâlni cu copilul și de neexecutarea de către serviciile sociale a deciziei instanței din februarie 2006 prin care erau autorizați să o contacteze.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat** dreptul reclamantilor la respectarea vieții lor de familie în temeiul **art. 8** (dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenție. A observat în special că interzicerea întâlnirilor între bunici și nepoata lor pe motiv că aceasta îi asocia pe bunici cu tatăl ei și cu suferința prin care a trecut în urma prezumtivei molestări sexuale a fost o măsură pe care autoritățile erau îndreptățite să o ia în cazuri de rele tratamente. Cu toate acestea, deși este nevoie de multă grijă în acest tip de situații și măsurile de protecție a copilului ar putea include restricția contactului cu membri ai familiei, Curtea a considerat că autoritățile nu au făcut eforturile necesare pentru a proteja legăturile de familie între bunici și nepoata lor, care nu s-au văzut timp de aproximativ 12 ani.

M.G.C. împotriva României (nr. 61495/11)

15 martie 2016

Reclamanta, în vârstă de 11 ani la momentul faptelor, a afirmat că a fost violată, în perioada august 2008 – februarie 2009, în casa unei familii vecine unde aceasta mergea des să se joace cu două fete de aceeași vârstă. În cererea ei, aceasta a susținut în special că dreptul și practica din România nu asigurau copiilor o protecție efectivă împotriva violului și a abuzului sexual. În special, în România infracțiunea de viol necesită lipsa de consimțământ din partea victimei, ceea ce era imposibil pentru ea de dovedit, pentru că nu prezenta semne de violență pe corp. În plus, autoritățile, ignorând

rezultatele examinării ei psihiatrice, refuzaseră să ia în considerare faptul că vârsta ei mică și vulnerabilitatea ei au constituit factori care au contribuit la atitudinea ei față de abuz.

În această cauză, Curtea a hotărât că **au fost încălcate obligațiile pozitive** ale României în temeiul **art. 3** (interzicerea tratamentelor inumane ori degradante) și **art. 8** (dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenție.

I.C. împotriva României (nr. 36934/08)

24 mai 2016

Cauza privea pretinsul viol săvârșit asupra reclamantei, atunci când aceasta avea 14 ani, și ancheta desfășurată ulterior. Reclamanta se plângea că, având în vedere că nu existaseră probe fizice ale agresiunii, sistemul de justiție penală din România a înclinat să îi creadă mai degrabă pe bărbații implicați în abuzul în cauză decât pe ea. În plus, autoritățile, refuzând să ia în considerare vârsta mică și vulnerabilitatea fizică/psihologică a acesteia, nu au fost preocupate de nevoia de protejare a acesteia în calitate de minor.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 3** (interzicerea tratamentelor inumane și degradante) din Convenție, constatând că ancheta cazului a fost deficientă, în special în ceea ce privește neaplicarea efectivă de către statul român a sistemului de drept penal pentru a pedepsi toate formele de viol și abuz sexual. Curtea a considerat în special că autoritățile din România au acordat prea multă importanță lipsei de probe că reclamanta a opus rezistență în timpul incidentului, bazându-și concluziile doar pe declarațiile prezumtivilor violatori în care aceștia au afirmat că fata își dăduse consimțământul pentru actul sexual și pe faptul că pe corpul ei nu se vedeau urme de violență. În plus, nici procurorii, nici judecătorii care s-au pronunțat în cauză nu au avut o abordare care să țină cont de context, de vârsta mică a reclamantei, de ușorul handicap intelectual al acesteia și de faptul că pretinsul viol, în care au fost implicați trei bărbați, a fost săvârșit noaptea, pe o vreme rece de iarnă – toți acești factori contribuind la creșterea vulnerabilității sale. Într-adevăr, ar fi trebuit analizată cu o atenție deosebită validitatea consimțământului reclamantei pentru actele sexuale, având în vedere ușoara ei dizabilitate intelectuală. În acest context, pretinsul abuz sexual împotriva reclamantei era de așa natură încât existența unor mecanisme utile de detectare și raportare era fundamentală pentru implementarea efectivă a legislației penale relevante și pentru accesul ei la căi de atac adecvate.

G.U. împotriva Turciei (nr. 16143/10)

18 octombrie 2016

Cauza privea plângerea unei tinere (G.U.), minoră la data relevantă, care susținea că a fost violată și agresată sexual de tatăl ei vitreg (M.S.), în vârstă de 62 de ani la acea dată. Reclamanta se plângea în special de lipsa unei proceduri efective. Susținea, de asemenea, că a fost victima unei infracțiuni care a rămas nepedepsită și critica faptul că a fost obligată să prezinte probe în ședință publică și că raportul Institutului de Medicină Legală sugera că aceasta se poate să fi consimțit la actele pe care le reclama.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 3** (interzicerea tratamentelor inumane și degradante/lipsa unei anchete efective) și **art. 8** (dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenție. Fără a exprima o opinie cu privire la vinovăția tatălui vitreg, a constatat în special că autoritățile competente nu au explorat posibilitățile disponibile pentru a stabili toate circumstanțele și nu au luat în considerare vulnerabilitatea deosebită a reclamantei și factorii psihologici speciali implicați în violul comis asupra minorilor în mediul familial.

M.P. împotriva Finlandei (nr. 36487/12)

15 decembrie 2016

Această cauză privea condamnarea reclamantei pentru calomnie pentru că își exprimase îngrijorarea față de un asistent social că fiica ei s-ar putea să fi fost abuzată sexual de tatăl ei (al copilului). Reclamanta își manifesta pentru a doua oară aceste îngrijorări, după ce o anchetă a poliției cu privire la acuzații concluzionase că nu exista nicio dovadă a vreunei infracțiuni.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 10** (libertatea de exprimare) din Convenție. A constatat în special că autoritățile finlandeze nu păstraseră un just echilibru între nevoia de a o proteja pe fiica reclamantei împotriva riscului unei potențiale vătămări grave și nevoia de a-l proteja pe tată de o suspiciune eronată de abuz asupra copilului. Într-adevăr, a fost disproporționat să fie urmărită penal reclamanta și condamnată pentru calomnie în contextul cazului ei – o conversație confidențială la telefon între ea și un asistent social.

V.C. împotriva Italiei (nr. 54227/14)

1 februarie 2018

Această cauză privea o persoană care, în timp ce era minoră și suferea de dependență de alcool și droguri, fusese victima unei rețele de prostituție infantilă și a violului colectiv. Aceasta se plângea că autoritățile italiene nu luaseră toate măsurile necesare pentru a o proteja ca minoră și victimă a unei rețele de prostituție.

Curtea a hotărât că **au fost încălcate art. 3** (interzicerea tratamentelor inumane ori degradante) și **art. 8** (dreptul la respectarea vieții private) din Convenție, constatând că autoritățile italiene nu au acționat cu diligența necesară și nu au luat toate măsurile rezonabile în timp util pentru a preveni abuzurile suferite de reclamantă. A observat în special că, deși instanțele penale acționaseră prompt, instanța pentru cauze cu minori și serviciile sociale nu au luat nicio măsură de protecție imediată, deși știau că reclamanta (în vârstă de 15 ani la acea vreme) era vulnerabilă și că procedurile privind exploatarea ei sexuală și o anchetă asupra violului colectiv erau în curs de desfășurare.

A si B împotriva Croatiei (nr. 7144/15)

20 iunie 2019

Prima reclamantă se plângea în numele fiicei ei, a doua reclamantă, născută în 2009, că autoritățile interne nu au furnizat un răspuns adecvat privind acuzațiile că tatăl abuzase sexual copilul și că ele nu au dispus de nicio cale de atac efectivă pentru problema respectivă.

În această cauză, având în vedere relația dintre prima reclamantă și presupusul făptuitor și un potențial conflict de interese între cele două reclamante, Curtea a cerut baroului croat să numească un avocat pentru a prezenta observații în numele copilului. În plus, a hotărât că prima reclamantă nu putea pretinde că este victimă a încălcării drepturilor ei. În cele din urmă, Curtea a hotărât că **nu a fost încălcat** sub aspect procedural **art. 3** (interzicerea tratamentelor inumane ori degradante) din Convenție și că **nu a fost încălcat art. 8** (dreptul la respectarea vieții private) din Convenție, constatând că autoritățile croate își îndepliniseră obligațiile de a ancheta. Curtea a observat în special că autoritățile luaseră măsuri pentru a analiza relațiile divergente cu privire la o situație în care erau implicate acuzații ale unei mame privind abuzul sexual asupra copilului de către tată.

Stankūnaitė împotriva Lituaniei

29 octombrie 2019

Această cauză privea plângeri ale reclamantei privind decizii de încredințare referitoare la fiica ei și privind faptul că fiica nu i-a fost reîncredințată deși ancheta penală împotriva ei (fostul ei partener o acuzase de complicitate în molestarea sexuală a fiicei lor) încetase. Se plângea, de asemenea, de întârzieri în a i se înapoia fiica, după pronunțarea unui ordin judecătoresc în favoarea sa. Curtea a hotărât că **nu a fost încălcat art. 8** (dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenție în privința reclamantei. A constatat, în special, că autoritățile lituaniene acționaseră cu diligența necesară în procedurile de încredințare: era necesar mai întâi să aștepte confirmarea că reclamanta nu era implicată în pretinsa molestare sexuală a fiicei ei. După ce acest obstacol a fost îndepărtat, iar instanțele au examinat ceea ce era în interesul superior al copilului, acestea au dispus întoarcerea copilului la reclamantă. Autoritățile s-au confruntat apoi cu obstrucții din partea altor membri ai familiei care s-au opus predării copilului dar, în cele din urmă, au luat cu succes măsurile corespunzătoare pentru a rezolva o situație extrem de dificilă.

Cereri pendinte

X si altii împotriva Bulgariei (nr. 22457/16)

17 ianuarie 2019 (hotărârea Camerei) – cauză retrimisă în fața Marii Camere în iunie 2019

Această cauză privea acuzații de abuz sexual asupra a trei copii într-un orfelinat din Bulgaria înainte de adopția lor de către un cuplu italian în iunie 2012. Reclamanții susțineau, de asemenea, că autoritățile bulgare nu și-au îndeplinit obligațiile de a-i proteja împotriva unor astfel de tratamente și, ulterior, de a efectua o anchetă efectivă.

În [hotărârea Camerei din 17 ianuarie 2019](#), Curtea a hotărât că nu a fost încălcat art. 3 (interzicerea tratamentelor inumane ori degradante) și că nu a fost încălcat art. 8 (dreptul la respectarea vieții private) din Convenție. Camera a constatat, în special, că autoritățile bulgare au acționat cu promptitudine și diligență de îndată ce au fost informate, prin intermediul presei, despre faptele pretinse, deși nu primiseră nicio plângere formală de la reclamanți. A observat, de asemenea, că părinții reclamanților nu au fost împiedicați să participe la anchetă. Prin urmare, nu a constatat nicio deficiență imputabilă sau lipsă de voință a autorităților competente de a clarifica evenimentele sau de a-i identifica și trimite în judecată pe potențialii responsabili. De asemenea, Camera a hotărât, pe baza probelor care i-au fost prezentate, că nu s-a stabilit faptul că autoritățile bulgare nu și-au îndeplinit obligația de a lua măsuri preventive pentru a-i proteja pe reclamanți de riscul relexor tratamentelor de care aveau sau ar fi trebuit să aibă cunoștință. În această privință, Camera a observat, în special, că s-au adoptat mai multe măsuri generale pentru a garanta siguranța copiilor din orfelinate.

La 24 iunie 2019, Colegiul Marii Camere [a admis cererea reclamanților](#) ca această cauză să fie retrimisă în fața Marii Camere.

La 15 ianuarie 2020, Marea Cameră a ținut o [ședință](#) în această cauză.

J.C. si altii împotriva Belgiei (nr. 11625/17)

Cerere comunicată guvernului belgian la 12 februarie 2018

Această cauză privește o acțiune civilă introdusă de 24 de reclamanți care se plâng că au fost victime ale abuzului sexual în cadrul Bisericii Catolice din Belgia. Reclamanții se plâng de încălcarea dreptului lor de acces la o instanță, fiind împiedicați, în temeiul „teoriei imunității statului”, să depună plângeri de drept civil împotriva Sfântului Scaun.

Curtea a comunicat cererea guvernului belgian și a adresat întrebări părților în temeiul art. 6 § 1 (dreptul la un proces echitabil - acces la o instanță) din Convenție.

K.M. împotriva Macedoniei de Nord (nr. 59144/16)

Cerere comunicată guvernului Macedoniei de Nord la 4 septembrie 2018

Reclamanta, care avea 14 ani la momentul faptelor, a raportat poliției un pretins incident de comportament indecent și utilizare de limbaj neadecvat din partea unui bărbat care venise în casa ei ca „om bun la toate”. Procurorul a stabilit că bărbatul o atinsese pe reclamantă pe sâni și a mângâiat-o pe picioare. Totuși, acesta a concluzionat că, în lipsa utilizării forței sau amenințării, acele fapte nu pot fi considerate viol sau altă infracțiune, ci mai degrabă ca o insultă. Reclamanta susține, în special, că dreptul ei la protecție împotriva hărțurii sexuale nu a fost asigurat în procedura civilă pentru insultă și că a fost lăsată fără protecție legală.

Curtea a comunicat cererea guvernului „Fostei Republici Iugoslave a Macedoniei” și a adresat întrebări părților, în temeiul art. 8 (dreptul la respectarea vieții private) din Convenție.

Minor străin neînsoțit

Khan împotriva Franței

28 februarie 2019

Această cauză privea faptul că autoritățile franceze nu au asigurat îngrijirea unui minor

străin neînsoțit înainte și după desființarea taberelor improvizate din secțiunea sudică a „*lande de Calais*”. Un număr mare de persoane care sperau să ceară azil în Regatul Unit au locuit acolo, timp de mulți ani, în corturi sau barăci, în condiții de supraaglomerare, fără cele mai elementare condiții de salubritate. Reclamantul se plângea în special de nerespectarea de către autorități a obligației de a proteja minorii străini neînsoțiți și că ordinul de a-l plasa provizoriu în centrul de asistență socială pentru copii nu a fost executat.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 3** (interzicerea tratamentelor inumane ori degradante) din Convenție, constatând că, întrucât autoritățile franceze nu au luat măsurile necesare, reclamantul s-a aflat într-o situație echivalentă cu cea de tratamente degradante. În special, Curtea nu a fost convinsă că autoritățile au făcut tot ce putea fi așteptat în mod rezonabil să facă pentru a-și îndeplini obligația de protejare și îngrijire care îi revenea statului pârât în privința unui minor străin neînsoțit prezent în mod ilegal pe teritoriul francez, adică un individ din categoria celor mai vulnerabile persoane din societate. Astfel, timp de câteva luni, reclamantul a trăit în tabăra „*lande de Calais*”, într-un mediu complet nepotrivit statutului său de copil și într-o situație de insecuritate neacceptabilă datorită vârstei lui mici. Curtea a hotărât, prin urmare, că circumstanțele extrem de negative din taberele improvizate și neexecutarea ordinului judecătoresc care avea drept scop asigurarea protecției reclamantului au constituit o încălcare a obligațiilor statului pârât.

Violența în școli

Kavak împotriva Turciei

10 iulie 2012

Această cauză privea uciderea fiului și fratelui reclamantilor, în vârstă de 15 ani, care fusese înjunghiat în fața unei școli de către un elev. Reclamantii susțineau în special că băiatul murise din cauza neglijenței conducerii școlii și se plângeau, de asemenea, de durata lungă a procedurii administrative de despăgubire.

Curtea a reamintit în această cauză că autoritățile școlare au un rol esențial în protejarea sănătății și bunăstării elevilor – având în vedere vulnerabilitatea lor deosebită datorată vârstei lor – și o datorie principală de a-i proteja de orice formă de violență la care ar putea fi supuși în timp ce se află sub supravegherea școlii. Deși nu e de așteptat ca personalul didactic să supravegheze fiecare elev tot timpul, deplasările în incinta și în afara școlii necesită o supraveghere sporită. În prezenta cauză, Curtea a observat în special că administrația școlii raportase fără succes probleme de securitate autorităților competente și solicitase chiar asistența poliției. A hotărât că **a fost încălcat art. 2** (dreptul la viață) din Convenție, constatând că, în circumstanțele cauzei, autoritățile turce nu și-au îndeplinit datoria de a asigura supravegherea incintei școlii. În plus, Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 6 § 1** (dreptul la un proces echitabil într-un termen rezonabil) din Convenție, având în vedere durata excesivă a procedurii de despăgubire, care a durat cinci ani și trei luni.

Informații suplimentare

A se vedea, în special:

- [Manualul dreptului european cu privire la drepturile copilului](#), Agenția Uniunii Europene de Drepturi Fundamentale și Consiliul Europei, iunie 2015
- Site-ul internet al programului Consiliului Europei pentru promovarea drepturilor copiilor și protejarea copiilor împotriva violenței: [„Construirea unei Europe pentru și alături de copii”](#)

Contact pentru presă:

Tel.: +33 (0)3 90 21 42 08